

Nr 1.

Ankom till Riksdagens kansli den 18 februari 1913 kl. 2 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av en av herr Johanson i Vetlanda väckt motion, nr 163, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbud i vissa fall mot befordran å järnväg av försändelser, innehållande brännvin.

Uti en inom Andra kammaren väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 163, har herr Johanson i Vetlanda framställt det yrkande, att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring i nu gällande bestämmelser, att vid svensk järnvägsstation icke får mottagas till befordran paket eller kolli, innehållande brännvin eller andra brända eller destillerade spirituösa drycker, som väga mindre än 25 kilogram.

Till stöd för berörda hemställan har motionären anfört följande:

»År 1907 beslutade Riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, att erbjuda de gästgivare, vilka avstodo den rätt till utskänkning av brännvin, som de ägde enligt 10 § i kungl. förordningen av den 9 juni 1905, en årlig ersättning för sin återstående livstid, beräknat efter 10 öre per liter av det litertal, som under ett treårigt medeltal försållts under ett år. *Motionen.*

Syftet med detta beslut måste hava varit att minska spritförbrukningen och få bort de olägenheter, som utskänkningen åstadkom vid gästgivaregårdarne i landsorten. Det hade ock säkerligen lyckats, om det icke här gått som många gånger förr, att när lagstiftningen stängt en dörr men lämnat en annan öppen, så har man gått genom den, som lämnats öppen. Där gästgivarne mot ersättning antogo anbudet och avstodo från utskänkingsrättigheterna, upphörde väl brännvinsförsäljningen på de gästgivaregårdarne. Men då stodo alla Sveriges järnvägsstationer öppna för att genom dem på ett till och med bekvämare sätt få behovet av brännvin fyllt. Paket, innehållande en enda liter, komma nu mycket ofta genom

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 13 saml. 3 avd. 1 häft. (Nr 1.)

järnvägarnas bemedling att stanna hos en fattig, försupen drinkare, som knappast har bröd för dagen.

I det samhälle, där jag bor, betalar staten över 6,000 kronor om året till innehavaren av en enda gästgivaregård för upphörda utskänkingsrättigheter. Men det finnes 14 järnvägsstationer (därav 5 i en enda socken) inom samma försäljningsområde, vilka nu i mycket stor utsträckning användas som avhämtningsställen i stället för den gamla indragna gästgivaregården. Vid en av de minsta av dessa stationer ute i skogsbygden ha ankommit och avhämtats under år 1912 3,442 liter brännvin.

Enligt kungl. kungörelsen av den 21 december 1904 få postpaket, innehållande brännvin och andra brända, destillerade drycker, icke befordras.

Mig synes, som det vore möjligt att åtminstone i viss mån tillämpa en dylik förordning ifråga om den rusdryckstrafik, som förmedlas genom järnvägarna. Detta skulle ske genom att bestämma en viss minsta vikt på de paket eller kolli, innehållande sprithaltiga drycker, som få befordras å svensk järnväg. Därmed vore ju icke allt vunnet, men ändå så mycket, att icke järnvägarna behövde tjänstgöra i stället för ett av Riksdagen utdömt och av staten inlöst krogväsen på landsorten.»

Utskottet.

Utskottet delar motionärens uppfattning däri, att nu rådande in-
skränkta befordringsrätt för brännvin samt andra brända eller destille-
rade spirituösa drycker å svenska järnvägar medför uppenbara miss-
förhållanden, vilka påkalla statsmakternas uppmärksamhet. Huruvida
den av motionären föreslagna inskränkningen i denna befordringsrätt
till transport av försändningar vägande över 25 kg. är ägnat att verk-
samt motarbeta de överklagade förhållandena, synes utskottet däremot
vanskligt att avgöra. Enligt utskottets mening står emellertid det av
motionären framförda spörsmålet i så nära sammanhang med vissa av de
viktiga nykterhetspolitiska frågor, för vilkas utredning Kungl. Maj:t den
17 november 1911 tillsatt den s. k. nykterhetskommittén, att det otvivelaktigt
av nämnda kommitté måste upptagas till behandling. Då utskottet även
förvissat sig om, att så kommer att bli förhållandet, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon Andra
kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 februari 1913.

På utskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.